

۱۴

خطر تل گیری

بار اول ممکن است آخرین بار باشد

۱۶

جذب گردشگر باشله زرد!

۱۵

حفظ مشتری

به ۲۵ روش مؤثر

زندگی

یکشنبه ۲۴ بهمن ۱۴۰۰ :: شماره ۶۱۵۵

info@jamejamOnline.ir

روابط عمومی: ۰۲۳۰۰۴۴۴۴

#گودبرداری-مزاحمت

باقی از تهران:
گودبرداری‌هایی که برای ساختمان سازی صورت می‌گیرد باعث آذیت و آزار شهروندان می‌شود. لطفا شهرداری راهکاری برای حل این مشکل پیدا کند تا شهروندان هنگام شب به دلیل گودبرداری آذیت نشوند.

#کولبر-حمایت

شریفی از سنندج:
بهر است مدیران به وعده‌هایی که برای کمک به کولبران داده‌اند عمل کنند. بیکاری در شهرهای مرزی باعث شده هر روز جوانان بیشتری به کولبری بپردازند.

#امیکرون-مدرسه

ترابی از شیراز:
امیکرون فراگیر شده اما مدیر برخی مدارس تاکید دارند که باید دانش‌آموزان در مدارس حاضر شوند. سلامت دانش‌آموزان مهم‌تر است یا آموزش؟

#پلیس-سلاح

خسروی از تهران:
نمایندگان مجلس باید هرچه زودتر قوانین را اصلاح کنند تا مأموران پلیس برای استفاده از سلاح خود به مشکل برخوردند. نباید شرایط به گونه‌ای باشد که اراد او با ش با خیال راحت در برابر پلیس قرار بگیرد.

#بازنشسته-حقوق

عباسی از همدان:
حقوق بازنشستگان کفاف مخارج زندگی آنها را نمی‌دهد. باید برای حمایت از این قشر ضعیف برنامه‌ای مناسب در کشور اجرا شود. از مسئولان تقاضا دارم برای افزایش حقوق بازنشستگان اقدام کنند.

#اعتیاد-کمپ

صفایی از تهران:
رفتار برخی از کارکنان کمپ‌های ترک اعتیاد با افراد گرفتار اعتیاد اصلا مناسب نیست. چرا سازمان‌های مسئول مانند بهزیستی بر این مراکز نظارت بیشتری ندارند؟ نباید با افرادی که برای ترک اعتیاد پیش قدم شده‌اند مانند مجرم برخورد شود.

#تاکسی-کرونا

مرادی از تهران:
تعداد تاکسی‌های خطی میدان رسالت به فلکه اول تهرانپارس کم است به همین دلیل خودروهای شخصی وارد این خط شده‌اند و از مسافران کرایه‌های بالا می‌گیرند. چرا سازمان تاکسیرانی به این مشکل شهروندان رسیدگی نمی‌کند؟

#زیاله‌گرد-میرداماد

افشاری از تهران:
تعداد کودکان زیاله‌گرد در محله میرداماد افزایش چشمگیری پیدا کرده است. سازمان بهزیستی و شهرداری چرا اقدامی انجام نمی‌دهند؟

میتام اسماعیلی

جامعه

آیا در ماجرای حفاظت از یوزپلنگ‌ها اولویت‌ها به درستی تعیین شده است؟

بازی با یوز

یوز، نماد حیات وحش ایران است، گونه‌ای منحصربه‌فرد که حالا هر کسی با شنیدن نامش به یاد ایران می‌افتد. این موضوع تا یک دهه پیش چنین نبود اما با اتفاقاتی که در طول یک دهه گذشته افتاد، این گونه جانوری شهرتی برای خود دست و پا کرد. از ثبت تصویر آن روی پیراهن‌های تیم ملی ایران در جام جهانی فوتبال گرفته تا استفاده تمثیلی از آن در رسانه‌ها و روزنامه‌های مختلف و البته نقش بستن تصویر آن روی بدنه هواپیمایی کشور. اما معاون سازمان حفاظت محیط زیست ایران نیز مدتی پیش گفت از این گونه نادر تنها ۱۲ قلاده در طبیعت ایران باقی مانده است! ۱۲ قلاده‌ای که به گفته حسین اکبری «فقط ۳ قلاده ماده» در آن دیده می‌شود. معنای این گفته در نگاه کارشناسان حیات وحش پایان زیست این گونه جانوری در ایران است، به این معنا که اگر تنها ۱۲ یوز وجود داشته باشد در آینده نزدیک طبیعت ایران خالی از این گونه جانوری خواهد شد اما این موضوع چندان درست نیست، هم آمار ارائه شده توسط معاون محیط زیست دقیق نیست و هم اگر تعداد بیشتری از این گونه جانوری در حیات وحش وجود داشته باشد به برنامه ریزی‌های بسیاری برای حفظ آن نیاز است. سوالاتی هم پیرامون اظهار نظر معاون محیط زیست وجود دارد: این که تمام فعالیت‌های صورت گرفته در طول یک دهه گذشته چرانه‌تها تاثری در افزایش جمعیت یوز نداشته که روند نزولی آن شدت بیشتری گرفته است. این سؤال وقتی مهم‌تر می‌شود که بدانیم در طول یک دهه گذشته تبلیغات بسیاری در ارتباط با یوز ایرانی صورت گرفته، کمپین‌های مختلفی شکل گرفته و حساسیت‌زایی قابل توجهی درباره این گونه جانوری انجام شده اما این اقدامات دستاورد قابل توجهی در مورد نجات این گونه جانوری از انقراض به همراه نداشته است؛ آن قدر که حالا سازمان محیط زیست به گواه سرشماری صورت گرفته اعتراف می‌کند ۱۲ یوز در ایران باقی مانده است.

🔍 برای حفظ یوز چه باید کرد؟

در ذیل آمار سازمان حفاظت محیط زیست مواردی هم در ارتباط با راهکارهای حفظ یوز به شکلی کلی عنوان شده است؛ از «نصب علامت در جاده‌ها» گرفته تا «اقداماتی برای افزایش تولید مثل» اما در ادامه گفته‌های اکبری هم به این نکته اعتراف شده که این اقدامات «برای نجات این گونه کافی نبوده است.» با این اوصاف برای حفظ این گونه چه باید کرد؟ محمد یکتانیک معتقد است وقتی تغییر جمعیتی یوزها طی ۲۰ سال اخیر کاهش یافته، نشان می‌دهد اقدامات صورت گرفته بی‌تاثیر بوده است. او به جام جم می‌گوید: «به قول معروف ما هنوز پس از دوده‌اندن رخ‌یک کوجه‌ایم و در نقطه صفر قرار داریم چرا که همان پیش شرط‌های تصمیم به راهکارهای مؤثر را هم به درستی انجام ندادیم. به این معنا که هنوز پایش درستی از تعداد و پراکندگی یوزها نداریم که بخوایم تصمیم مؤثری بگیریم.» اشاره کردند او به تناقض بسیار آمار تعداد یوزهای ایران است. اما فارغ از این موضوع که البته به آن اشاره شد چه باید کنیم؟ این کارشناس حیات وحش به جام جم می‌گوید: «حوزه پایش و آمار تعداد یوزها حوزه نان و آبداری است؛ به همین دلیل است که گاه به گاه خبری از تعداد یوزها منتشر می‌شود اما راهکارهای حفاظت از یوز حوزه پر دردسری است که به رغم تخصیص بودجه کسی به آن توجهی نکرده است.» یکتانیک معتقد است با وجود حساسیت‌زایی هنوز «اولویت حفاظت از یوز را درک نکردیم.» او به جام جم می‌گوید: «برای حفظ یک گونه باید زیستگاه آن گونه را حفظ کنیم. ساده بگویم حفظ زیستگاه ریخت و پاشی ندارد! مادر پایش وجود دارد! برای حفظ یک زیستگاه باید طعمه را حفظ کنید، منابع آبی را حفظ کنید، دام‌ها را بیرون کنید و آغل‌ها را در مناطق حساس بخردی تا این آغل‌ها خالی شوند و منطقه به شرایط طبیعی خودش نزدیک شود.

🔍 چرا آمار سازمان دقیق نیست؟

می‌دانیم تعداد یوزهای ایران طی سال‌های گذشته کاهش داشته و مهم‌تر این که جهت تغییر جمعیتی آنها هم کاهش نبوده است. اما آمار ارائه شده توسط معاون سازمان محیط زیست شروط و پیوسته‌هایی داشته که به شکل عجیبی اعلام نشده است. همین شروط است که

است؛ این که با توجه به حساسیت‌زایی موفق فعالان محیط زیست در رابطه با یوز ایرانی طی سال‌ها هنوز هیچ دسترسی حاصل نشده است؟ بسیاری معتقدند به جای تمرکز بسیار بر مطرح شدن یوز در جامعه، کاش در راستای حفاظت از این گونه فعالیتی صورت می‌گرفت. هرچند در مقابل فعالان این حوزه معتقدند تلاش ۱۰ ساله آنها در این راستا اگر رسیدن به نقطه کنونی یعنی پذیرش سازمان حفاظت محیط زیست بر بحرانی بودن شرایط باشد هم نقطه مطلوبی است! چرا که در همه این سال‌ها نهادهای دولتی این موضوع را انکار می‌کرده‌اند. حالا اما حداقل دولت شرایط موجود را انکار نمی‌کند. ولی سؤال ثانویه در این راستا این است که پذیرش وضعیت بحرانی یوزها از سوی دولت چه فایده‌ای دارد؟ مرتضی پورمیرزایی، مدیرعامل انجمن یوز آسیایی معتقد است، این پذیرش مهم است، چون با این پذیرش، انجمن یوز آسیایی می‌تواند سنگ‌های بزرگ‌تری را از سر راه بردارد. «مرد از سنگ‌های بزرگ در گفته‌های او مواردی هم چون تسهیل در واردات تجهیزات» و «صدور مجوز قلاده‌گذاری» است. او می‌گوید: «اینها شاید در نگاه کلی موانع بزرگی نباشد اما باعث تسهیل مسئولیت اجتماعی شرکت‌های برای سرمایه‌گذاری می‌شود، به این معنا که این تسهیل‌گری دولت‌ها پایش‌شان را به این معنای است؟ پورمیرزایی به جام جم می‌گوید: «این ۱۲ قلاده، همچنان پابر جاست، این که لزوم این همه توجه به مساله یوز چرا نتیجه بخش نبوده است؟ مدیرعامل انجمن یوز آسیایی به جام جم می‌گوید: «بسیاری از گونه‌ها در چند سال اخیر به واسطه وجود وبه کارگیری دانش نجات پیدا نکردند بلکه اقبال و توجه عمومی بوده است که باعث تسهیل حفاظت و در نهایت نجات آنها شده است. به عنوان مثال اگر این میزان کار اطلاع‌رسانی در مورد پانداها صورت نمی‌گرفت این میزان بودجه را برای نجات این گونه دریافت نمی‌کرد. نکته دیگر این که چنین اطلاع‌رسانی‌هایی منجر به دسترسی تعداد بیشتری از مردم به اخبار حفاظتی حیات وحش می‌شود. افزایش این افراد باعث مطالبه‌گری آنها برای این موضوع

می‌شود و حداقل وقفه‌ای در فعالیت‌های ما در راه حفاظت ایجاد نمی‌کند.»

یادداشت:

افشین علیرزاده

عضو گروه محیط زیست
دانشکده منابع طبیعی

چرا حفظ یوز مهم است؟

🔍 برای بررسی این مساله که در رابطه با محافظت از یوزها چه باید می‌کردیم و احتمالا نکردیم یا این که چرا از موقعیت مطالبه‌گری مردم در این رابطه استفاده نکردیم، نیاز است در ابتدا به یک نکته مهم اشاره کنیم و پاسخ این پرسش را روشن کنیم که اساسا چرا حفظ یک گونه در طبیعت مهم است؟ در این مورد خاص باید بگوییم چرا تداوم زیستی و ژنی یوز در ایران مهم است؟ باید بدانیم تنوع زیستی به نوعی یک محافظ در برابر بلایای طبیعی، بیماری‌ها و ... است و به بیان ساده‌تر این که این تنوع دیواری ایجاد و از زیستگاه‌های ما محافظت می‌کند. این گونه‌گونی گونه‌هاست که باعث پایداری طبیعت می‌شود به این معنا هر چه اکوسیستم ساده‌تر شود به همان اندازه آسیب‌پذیرتر است. این مهم‌ترین دلیل بر حفظ گونه‌های مختلف در حیات وحش از جمله یوز است. در کنار آن لزوم حفظ یک گونه باعث تداوم حیات آن می‌شود و نسل‌های آینده هم از حضور این حیوان در طبیعت برخوردار می‌شوند، چرا که ما امانتدار حیات وحش ایران برای رساندن آن به نسل‌های آینده هستیم.

به این ترتیب در رابطه با سیاست‌های به‌کار گرفته در راه حفظ یوز هم باید گفت ما هنوز تجربه تکثیر یوز را نداریم و از سویی تکثیر یوز یکی از پیچیده‌ترین موارد تکثیر در اسارت است؛ چرا که به لحاظ ریتم هورمونی از الگوی ثابتی پیروی نمی‌کند. در کشورهایی هم که اقدام به این کار کردند از آفریقا و آمریکا گرفته تا همین امارات این کار با وجود پیچیدگی‌هایی که شامل آن می‌شود صورت گرفته اما برای ادامه زندگی یوزها در باغ وحش. فراموش نکنیم یوزی که در اسارت به دنیا آمده باشد فقط به درد زیست در اسارت می‌خورد و نمی‌توان آنها را رهاسازی کرد. این موضوع نه تنها درباره یوز که درباره همه گوشتخواران صادق است. لازم است درباره تکثیر در اسارت در وهله اول از تجربه موفق کشورهای دیگر استفاده کنیم و بار همه این ماجرا را به دوش یک یا دو دامپزشک نیندازیم که گاهی هم در راه این کار قهر و کار ارتک می‌کنند!

حساسیت افکار عمومی روی موضوع یوز می‌تواند نقشی پیشران (کاتالیزور) داشته باشد. این امر می‌تواند به نقشی کاهنده تنزل پیدا کند و از طرفی هم می‌تواند نقشی فزاینده داشته باشد. در واقع این توجه می‌تواند منجر به جدی‌تر شدن حفاظت از این گونه شود. فارغ از تمام محدودیت‌های موجود در راه حفاظت از یوز نمی‌توان فعالیت‌های انجام شده به دنبال حساسیت‌زایی‌های صورت گرفته را منکر شد. هم سازمان حفاظت محیط زیست و هم سازمان‌های مردم‌نهاد با توجه به مطالبه عمومی صورت گرفته فعالیت‌هایی را انجام داده‌اند. انقراض به‌طور کلی در سیر تکامل و گونه‌زایی امر یک طبیعی است. از این موضوع گریزی نیست که بدانیم وقتی جمعیت یک گونه از حدی کمتر می‌شود مشکلات ژنتیکی و زیستگاهی به وجود می‌آید و گونه‌های رقیب دیگر همچون کفتار و پلنگ جایگزین می‌شوند و بدیهی است که گونه ضعیف‌تر محکوم به فنا می‌شود. 🔍